

i de andre Udvalg ikke bestiller Noget, og derfor kunde jo dette Udvalg faae saa meget desto bedre Tid til at behandle dette Forslag.

Buff: Den høitærede Formand har tilladt mig at gjøre en kort Bemærkning, og det er da den, at jeg vil nødig have, at nogen af mine forrige Udtalelser skulde misforstaaes saaledes, som det lod til, at det ærede Medlem fra Morsø (Chr. Ravn) havde Øyst til at misforstaa dem. Det kunde nemlig fremkalde Modsigelse fra ærede Medlemmers Side. Misforstaaelsen er den, at jeg skulde ved mine Udtalelser have antydnet, at denne Sag ikke engang skulde, forsaavidt mit Raad gif og min Eone strakte, gaa til 2den Behandling eller henvises til et Udvalg, eller hvad nu de Herrer have ifinde. Det har jeg imidlertid ikke det Mindste imod. Jeg har lige fra Først af for mit Bedkommende havt ifinde at stemme for, hvad de Herrer ønske i den Retning. Hvis de ønske, at Sagen skal gaa til 2den Behandling og i Udvalg, vil jeg høie mig derfor. Men jeg sluttede med den Bemærkning, at jeg for mit Bedkommende tvivlede paa, at nogen af de ærede Talere eller den ærede Forslagsstiller selv i mindste Maade vilde vinde Noget ved at faae dette Lovforslag fremmet og ved at faae det til Udvalg, og derfor tror jeg, at det er unyttigt at reise en vidtløftig Debat om denne Sag nu, da den kommer til at foreligge under en anden Form, siden naar Andragenerne komme for, hvor man da kan reise Debatten. Det var min Mening, men Ingen maa misforstaa mig, som om jeg vilde være med til at foreslaa Negtelse af Sagens Overgang til 2den Behandling eller af dens Hensyn til Udvalg. Skulde Nodet hos det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Dønnergaard), som det ærede Medlem fra Morsø talte om, være saa stort, at han for sit Bedkommende har Øyst til at befatte sig med dette ærede Medlem, saa vil han nok svare for sig selv.

Chr. Ravn: Jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at, naar det ærede Medlem udtalte, at jeg havde Øyst til at misforstaa ham, maa det være en Misforstaaelse af det ærede Medlem selv.

Taug: Hvad venter nu den ærede Forslagsstiller sig af dette Forslag, hvis det bliver vedtaget? Han venter sig — dermed sluttede han — at selv om han fik det vedtaget, vilde Alt blive ved at gaa i lang Tid, som det gaar. Det tror jeg, er et sandt Ord. Naar man mener ved Forslaget at kunne udrydde, som det ærede Medlem for Ødense Amts 6te Valgkreds (Højmark) slog paa, Skin- og Banekristendom, tror jeg slet ikke, at man kan komme det tillids paa den Maade. Jeg tror, at dette skal angribes ganske anderledes. Vil man derimod kun tage Loppen af Ukrudtet, saaledes at man kun ruster det Øverste op, kan det vel gjøre sin Nytte; men ellers tror jeg dog,

at der maa tages paa den Sag paa en anden Maade. Enhver ser jo her lige strax ved dette Lovforslag, at dersom det var saa, at det gif igjennem, navnlig med borgerlig Bielse for Alle, havde vi Ligelighed paa dette Punkt. Men jeg spørger: Hvor bliver Friheden af? Naar Folk ville nøies med blot kirkelig Bielse, hvorfor skulle de saa tvinges til borgerlig Bielse? Hvor bliver Friheden af, naar vi faae indført Ligeligheden? Det tror jeg, at vi paa ingen Maade maa overse. Særligt have vi jo det nu saaledes, at ligesaa mange anerkjendte Religionspartier, som der er heri Landet — og det er ikke saa, der ere anerkjendte — ligesaa mange retsgyldige og af Regjeringen anerkjendte Former er der for Indgaaelsen af Høgtstab. Ja, vi hørte jo endog saa af den ærede Forslagsstiller, at ligeoverfor Folk, som have villet indgaa Høgtstab og ikke have kunnet bruge nogen af disse Former, har Regjeringen været villig til at give en særlig Form — det er endog sket i to Tilfælde — og efter Forslagsstillerens Sigende kunde man gjerne faae det ændret paa endnu flere Maader, og jeg siger da, hvorfor saa ikke heller vedtage en Form eller to til og lade dem faae borgerlig Bielse, der ønske det? Hvorfor skulle de Mange i Samsundet kun have det, som de ikke ønske? Jeg taler ikke om, hvor rigtigt det kan være i og for sig, men jeg spørger her: Er Tiden kommen til at indføre tvungen borgerlig Bielse, eller er den ikke kommen? Nu maa vi tage Hensyn til, at der er 3 Religionshovedretninger heri Landet. Jeg skal ikke komme ind paa alle de andre, hvis Tal er Regio, men de tre hovedkirkelige Anskuelse, der ere heri Landet, ere jo, som vi Alle vide, den indre Missions, den kirkelige Anskuelse og den høitkirkelige Anskuelses Retning. Men disse tre Retninger ere jo ingenlunde enige om dette. Jeg siger: Vilde det nu være fornødt og forstandigt af os, som hylde den kirkelige Anskuelses Retning, om vi, naar vi mene at ville holde paa Folkekirken, vilde søge at sætte vor Krig igjennem om, hvad der er det Rette, naar de Andre ikke mene det Samme? Jeg mener, at en Retning har ikke Lov dertil, naar den siger, at den vil holde paa Folkekirken, og at den vil handle aldeles usforsvarligt ved at gjenneføje Sit. Holder den kun paa sit Cøget og siger: Jeg vil have min Krig frem, saa faar det gaa med de andre Hovedretninger, som det vil, saa forstaar jeg det. Men naar man siger: Jeg holder paa Folkekirken, skjøndt jeg beskender mig for mit personlige Bedkommende til en af de tre Hovedretninger, er det ikke rigtigt at bære sig saaledes ad. Jeg siger, at jeg holder paa Folkekirken, og fordi jeg gjør det, maa jeg tage Hensyn til de andre Hovedretninger i Folkekirken, om de kunne være fornøiede med en saadan Ordning eller ikke. Vi have jo hørt Udtalelser fra Roskilde Kirkekonvent, det var den ene Iderlighed, og den anden Iderlighed var